Numer 3. „ROLNIK“ 17. stycznia 1908.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE
C. K. GALICYJSKIEGO TOWARZYSTWA GOSPODARSKIEGO.

Z KOMITETU.

A) Ogłoszenia i odezwy.

XLIII. Rada Ogólna Towarzystwa gospodarskiego odbędzie się w dniach 19. i 20. marca b. r.

Drugie zwyczajne **posiedzenie Komitetu** odbędzie się we wtorek dnia 4. lutego o godz. 4. po południu.

L. 241/08. Lwów, dnia 16. stycznia 1908.

ODEZWA
do Rad Oddziałów c. k. galicyjskiego Towarzystwa gosp. w sprawach wojskowych.

Ponieważ Delegacye wspólne zbiorą się dnia 27. b. m. a poszczególne Komisye jeszcze przed tym terminem obradować rozpoczną, uprasza podpisany Komitet o **niezwłoczne przedłożenie** wszelkich żądań odnośnie do ćwiczeń w strzelaniu nabojami ostrymi, urlopów w czasie żniw, odszkodowań z okazyi ćwiczeń wojskowych i w sprawie dostaw wojskowych **bezpośrednio** pod adresem Członka Komisyi wojskowej w Delegacyach posła do Rady Państwa Dra Włodzimierza Bolesty Kozłowskiego (Wien VIII. Langegasse 16), który jak w latach ubiegłych nie omieszka zaopiekować się jak najgoręcej krzywdami naszych rolników.

Komitet c. k. galic. Tow. gospodarskiego.

Prezes: *St. Brykczyński m. p.* Za sekretarza: *Dr. cam. August Rodakiewicz m. p.*

L. 213/08.

OKÓLNIK
do wszystkich Rad Oddziałów c. k. galicyjskiego Tow gospodarskiego.

Zawiadamia się niniejszem, że Komitet na posiedzeniu dnia 14. b. m. uchwalił na wniosek Sekcyi rolniczej wyznaczyć kwotę 1000 K. na **zniżki dla włościan przy zakupnie nasion rzadziej uprawianych roślin pastewnych**, zwłaszcza cenniejszych odmian buraków pastewnych O ile zatem Szanowne Rady zechciałyby w akcyi rozpowszechnienia tychże roślin względnie odmian wziąć udział, zechcą Szanowne Rady przedłożyć niebawem swe wnioski wraz z wykazami żądanych nasion, względnie kwoty, która na owe zniżki ma być udzieloną.

Komitet c. k. galic. Tow. gospodarskiego.

Prezes: *St. Brykczyński m. p.* Sekretarz: *Feliks Skrochowski m. p.*

B) Ze spraw bieżących.

WIADOMOŚĆ
o I. zwyczajnem posiedzeniu Komitetu c. k. gal. Tow. gosp dnia 14. stycznia 1908.

Początek o godzinie 4. po południu.

Przewodniczący: Prezes Stanisław Brykczyński.

Obecni: Wiceprezesowie: Artur Zaremba Cielecki, Jan Vivien i Witołd ks. Czartoryski, następnie: br. Brunicki Julian, Fedorowicz Tadeusz, Dyr Frommel Juliusz, Dr. Bolesta Kozłowski Włodzimierz, Dr. Lisowiecki Maryan, Dr. ks. Lubomirski Andrzej, Dr. Paygert Kornel, Podlewski Leon, Dyr. Pomorski-Mikułowski Józef, Schnell Oskar, Dr. hr. Szeptycki Kazimierz, Dr. Szyszyłowicz Ignacy i Turnau Jerzy. Prócz tego redaktor „Rolnika“ dr. Paygert Jan i Sekretarz Towarzystwa Skrochowski Feliks.

Nieobecność usprawiedliwili: Bohdanowicz Stanisław, Dr. Krzysztofowicz Mikołaj, Dr. Mars Tadeusz, R. dw. Dr. Pilat Tadeusz, Ks. Sapieha Władysław i Dr. Skałkowski Tadeusz.

Prowadzący pióro: dr. cam. August Rodakiewicz.

Na wstępie poświęca Przewodniczący rzewne wspomnienie pamięci zgasłego Juliana Dunajewskiego, byłego Ministra skarbu, którego zebrani stojąc wysłuchali. Prowadzący pióro odczytuje pismo, jakie wpłynęło od syna zgasłego, R. dw. Dr. Stanisława Dunajewskiego, z podziękowaniem za kondolencyę ze strony Prezydyum Komitetu. Po odczytaniu następnie listu Ministra Dawida Abrahamowicza, dziękującego za życzenia, złożone mu przez Prezydyum z okazyi powołania go do Rady Korony, przyjęto do wiadomości bez czytania protokół z ostatniego posiedzenia i **uchwalono** na przedłożenie Przewodniczącego wyznaczyć termin dla XLIII. Rady Ogólnej na 19. i 20. marca b. r. Następnie wybrano do opracowania programu Rady Ogólnej **Komisyę**, złożoną, jak w latach ubiegłych, z Prezydyum i następujących Członków Komitetu: Dra Andrzeja ks. Lubomirskiego, Dra Tadeusza Skałkowskiego, Dyr. Józefa Mikułowskiego-Pomorskiego, przyznając Komisyi prawo kooptowania Członków dalszych w razie potrzeby. Ponieważ Dyr. Władysław Tyniecki złożył mandat do Wydziału Kółek rolniczych wybrano w miejsce tegoż Jerzego Turnaua.

Po zaznaczeniu przez Wiceprezesa Jana Viviena, że rachunki Oddziału handlowego za rok ubiegły jeszcze nie zamknięte i że magazyn na dworcu kolejowym jeszcze nie ukończony, przeprowadzono dyskusyę poufną, pozostającą w związku z działalnością Oddziału handlowego.

Następnie na wniosek Przewodniczącego **Sekcyi chowu koni** Witołda ks. Czartoryskiego **uchwalono**:

1) udzielić Oddziałowi Stryjskiemu 500 kor. na urządzenie kursu weterynaryi w r. 1908;

2) przedstawić na delegatów do przybocznej Rady chowu koni przy c. k. Ministerstwie rolnictwa Wiceprezesa Witołda ks. Czartoryskiego i Członka Sekcyi chowu koni, Marjana Jędrzejowicza;

3) odnieść się do wspólnych delegacyi na ręce Dra Włodzimierza Bolesty-Kozłowskiego z petycyą o podniesienie ceny remont i odpis tej petycyi przesłać z prośbą o poparcie Ekscellencji Dominikowi hr. Hardeggowi.

Na wniosek ref. **Sekcyi hodowlanej** Oskara Schnella **uchwalono**:

1) Założyć chlewnie zarodowe: a) w Trześniowie (O. Sanok) u Zdzisława Kwolewskiego, b) w Lisiatyczach (O. Stryj) u Andrija Bajko (2 loszki), c) w Tatarsku (O. Stryj) u Iwana Fryszyszyna (1 loszka), d) w Podbereźcach (O. Lwów) u Dmytra Kernocha, e) w Krepniowie (O. Busk-Kamionka) u Iwana Myśkowa, f) w Wyrowie (O. Busk-Kamionka) u Romana Huka, g) w Lisowicach (O. Dolina) u Stefana Kitki, h) w Sokalu (O. Bełz-Sokal) u Antoniego Francka.

2) Założyć stacyę knura w Małnowskiej Woli (O. Mościska) u Stefana Petryka.

Na wniosek Przewodniczącego **Sekcyi rolniczej** dyr. J. Mikułowskiego-Pomorskiego **uchwalono**:

1) Zamiast przeprowadzania dotychczasowych prób polowych subwencyonować stałe fermy rolnicze stacyi botaniczno-rolniczej kwotą 4.500 kor., fermy stacyi chemicznej kwotą 3.500 kor., oraz doświadczenia rolnicze Towarzystwa Kółek rolniczych kwotą 2.000 kor.

2) Wypłacić następujące remuneracye za prowadzenie ferm stacyi chemiczno-rolniczej w r. 1907:

Wp. prof. Grodzkiemu w Jagielnicy (obecnie w Czortkowie) 100 kor.

Wp. Mieczysławowi Rożenowi w Buszkowiczkach p. Żurawica 120 kor.

Wp. Pragłowskiemu w Komarowicach p. Nowe Miasto 120 kor.

Wp. Przyjałkowskiemu w Piwodzie p. Wiązownica 80 kor.

Wp. Korzeniowskiemu w Pełkiniach p. Jarosław 50 k.

Wp. dyr. Dzierzbickiemu w Bereźnicy p. Stryj 120 kor.

Razem 590 koron.

3) Opłacić czynsz dzierżawny pola doświadczalnego w Bereźnicy za rok 1906 i 1907 w kwocie 200 kor.

4) Udzielić krajowej Stacyi botaniczno-rolniczej subwencyę w kwocie 1.000 kor. na doświadczenia z uprawą konopi.

5) Przestrzegać przy rozdziale zniżek przy zakupnie nasion lnu i konopi, by zniżki te nie były udzielane handlarzom tychże nasion.

6) Kwotę 1.000 kor. przeznaczyć na zniżki dla włościan przy zakupnie rzadszych roślin pastewnych za pośrednictwem Oddziałów, oraz 1.000 kor. na ten sam cel dla Towarzystwa Kółek rolniczych.

7) Powierzyć instruk. Jasińskiemu uczniów w Starem Siole i wypłacić 120 kor. za dozór przy robotach chmielarskich w r. 1907.

8) Wydać w broszurce sprawozdanie z podróży naukowej instr. A. Jasińskiego.

9) Po porozumieniu się z Radami Oddziałów urządzić parę jednakowych kursów pastewno-mleczarskich po miastach powiatowych.

10) Wezwać Wys. Wydział krajowy do utworzenia przy kraj. Stacyi botaniczno-rolniczej we Lwowie Oddziału ochrony roślin.

11) Przyznać dodatkowy kredyt na rok bieżący w kwocie 300 kor. na potrzeby rozpowszechniania przepowiedni pogody a mianowicie:

a) na uzupełnienie już przyznanego funduszu 500 kor. (250 kor. od Rządu i 250 kor. od kraju) na cele sygnalizacyi.

b) na zakupno i rozpowszechnianie tablic pomysłu Wimmera, służących do ogłaszania tekstu prognozy; tablice te będą wydane w języku polskim.

12) Oświadczyć Wys. Wydziałowi krajowemu, że byłoby do życzenia, by z uwagi na ważność klimatu, jako czynnika produkcyi po wszystkich szkołach rolniczych — gdzie doświadczenia z uprawą roślin itd. bywają przeprowadzane — założono systematycznie funkcyonujące stacye meteorologiczne rolnicze (II. klasy) — nadto, by spostrzeżenia fenologiczne były w tychże szkołach notowane.

13) Opłacać fundacyi Stanisława hr. Skarbka dodatkowy czynsz dzierżawny za grunt pod budowę domku dla dozorcy w kwocie 16 kor. rocznie.

Poczem Przewodniczący o g. 8. wieczorem zamknął posiedzenie.

Z Komisyi dla organizacyi handlu materyałem rzeźnym.

Zwraca się uwagę wszystkich interesentów, że należy odpowiadać **niezwłocznie** na zapytania Agencyi, dotrzymywać bezwarunkowo wszelkich terminów, ustalonych w myśl przeprowadzonej korespondencyi i podawać w listach adres dokładny z oznaczeniem stacyi pocztowej, telegraficznej i kolejowej.

Pośrednictwo w sprzedaży nierogacizną jest wprawdzie objęte programem Agencyi, jednak dział ten na razie jeszcze podjętym nie został.

Dnia 15. b. m. odbyło się posiedzenie Komisyi w sprawie zaliczkowania.

Dnia 14. b. m. odbyło się posiedzenie **Komisyi statutowej**, która poddała ponownie zeszłoroczny projekt statutu dokładnej rozwadze i uchwaliła projekt nowy wraz z dawnym statutem wydrukować i przesłać do rozpatrzenia wszystkim Delegatom wybranym ad hoc przez Oddziały.

Posiedzenie statutowe Delegatów odbędzie się w czasie odpowiednim po rozesłaniu wydrukowanego projektu.

Komitet powiadomił c. k. Namiestnictwo, że do **Rady przybocznej dla spraw chowu koni przy c. k. Ministerstwie rolnictwa** przedstawił na Delegatów Towarzystwa gospodarskiego: Wiceprezesa Witołda ks. Czartoryskiego i Członka Sekcyi chowu koni, Maryana Jędrzejowicza.

Komitet poparł **przyznanie kontyngentu** dla nowych gorzelni rolniczych w myśl rozporządzenia cesarskiego z d. 16. lipca 1904. Dz. u. p. N. 78. a mianowicie: dla gorzelni w Mościskach i dla gorzelni w Jaworowie.

Komitet poświadczył w myśl ustaw obowiązujących, że **lokomobila** N. 39.519 o sile 12 koni zakupiona przez p. Stefana Weissa z Korolówki we fabryce Clayton i Shutt-

leworth przeznaczoną jest wyłącznie dla użytku w rolnictwie.

Biuro Komitetu rozesłało do Rad Oddziałów: a) Odezwę w sprawach wojskowych, b) Okólnik co do zniżki dla włościan przy zakupnie nasion rzadziej uprawianych.

Z Oddziałów.

Dnia 21. b. m. o g. 10 przed południem odbędzie się Walne Zebranie Oddziału **w Przemyślanach** z następującym porządkiem dziennym: 1) Odczytanie protokołu z ostatniego zgromadzenia. 2) Uregulowanie funduszów Towarzystwa. 3) Wykład W-go Dra Augusta Rodakiewicza o organizacyi handlu bydłem. 4) Sprawozdanie z działalności Rady Oddziału za rok 1907. Referent Pan R. Tyzenhauz. 4) Wybór komisyi do sprawdzenia rachunków za r. 1907. 6) Odczytanie ważniejszych pism. 7) Wybór delegatów na ogólną Radę we Lwowie. Referent Pan W. Czerkawski. 8) Losowanie fantów. 9) Wnioski członków.

Dnia 27. b. m. o godz. 12. w południe odbędzie się Walne zebranie Oddziału **w Dolinie** z następującym porządkiem dziennym: 1) Zamknięcie rachunków za r. 1907. 2) Przyjęcie nowych członków. 3) Preliminarz na r. 1908. 4) Wykład delegata Komitetu, inspektora rolniczego, Janowskiego Bronisława o produkcyi roślin pastewnych. 5) Wybór delegatów na radę ogólną i 6) Wnioski członków.

W czasie najbliższym odbędzie się Walne zebranie Oddziału **w Złoczowie**.

Ogłoszenia i rozporządzenia władz.

Obwieszczenia c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 12. stycznia 1908 do l, 4.393 z wykazem panujących w Galicyi chorób zaraźliwych zwierzęcyzh, zestawionym na podstawie sprawozdań c. k. starostw, przedłożonych od 5. do 12. stycznia 1908 i z dnia 14 stycznia 1908 l. 5.661 o zarządzeniach weterynarno-policyjnych ze względu na obecny stan zarazy pyska i racic w Galicyi, — zamieszczone są w „Dzienniku urzędowym" *Gazety Lwowskiej* z d. 16. stycznia b. r. Nr. 11.

Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa we Lwowie z 7. stycznia 1908 l. 167.863 ex 1907, o uchyleniu zarządzeń król. pruskiego prezydenta Rządu w Opolu przeciw zawleczeniu zarazy pyskowo-racicowej z powiatu politycznego chrzanowskiego. Z powodu wygaśnięcia zarazy pyskowo-racicowej w powiecie politycznym chrzanowskim, król. pruski prezydent Rządu w Opolu uchylił obwieszczeniem z 21. grudnia 1907. I. f. XII. l. 11.589 swe rozporządzenie z 1. listopada 1907. I. f. XII. l. 9.989, tyczące się zapobieżenia zawleczeniu tej zarazy do państwa niemieckiego. To podaje się do powszechnej wiadomości w ślad za obwieszczeniem c. k. Namiestnictwa z 13. listopada 1907. l. 142.000, ogłoszonem w „Gazecie Lwowskiej" z 15. listopada 1907 Nr. 263.

KRONIKA.

W sprawie wychodźtwa do Prus. W celu zapobieżenia częstemu zrywaniu kontraktów przez robotników z Austro-Węgier i z Rosyi, wydano w Prusiech nowe przepisy, które mają umożliwić za pomocą kart legitymacyjnych większy dozór nad robotnikami.

Przepisy te mają obowiązywać już od 1. lutego br. Każdy robotnik do Niemiec przybywający za zarobkiem, musi być zaopatrzony w kartę legitymacyjną, którą wystawiać będą urzędy graniczne niemieckiej Centrali robotników r o l n y c h na podstawie papierów rodzinnych, jakie przedłoży robotnik.

Pomijając, że te karty wystawiane będą w języku niemieckim, niebezpieczeństwo leży w tem, że wystawianemi być mają nie na nazwisko robotnika, lecz na nazwisko pewnego pracodawcy, to jest na takie nazwisko jakie dowolnie w Centrali zostanie wpisanem — za czem pójdzie, że robotnik miejsce pracy zmienić będzie mógł wtedy tylko, jeżeli miejscowa policja przepisze kartę na nazwisko innego pracodawcy. Kto zaś takiej karty nie będzie miał, zostanie wydalonym z granic państwa.

Za jednym tedy zamachem rząd osiąga dwa cele:

1) daje robotnika w pierwszej linii niemieckim rolnikom, przewidując, że tych właśnie robotnicy polscy bojkotowaćby mogli, ignąc do swoich, a omijając obcych,

2) przykuwa robotnika do miejsca według swego własnego wyboru, krępując go nadto warunkami, którychby on może w drodze dobrowolnej ugody nie był przyjął a których zerwać nie będzie w możności.

Szczytem zaś podstępu w tem wszystkiem jest to, że ponieważ wielu robotników przez prostą niewiadomość uda się w głąb Niemiec bez takich kart, to obiecuje się, że dostaną je na miejscu pracy, to znaczy wtedy, kiedy cofnąć się już nie będą mogli, bo im policya miejscowa nazwiska innego pracodawcy nie wpisze.

Przed takim to podstępnym na polskiego robotnika zamachem chyba jest naszym obowiązkiem ostrzedz go i oświecić, póki czas.

Jeżeli czemukolwiek on dziś nie ufa, to jednak zrozumie z pewnością, że w tym pozornym formalizmie policyjnym ukuto na niego nową formę pańszczyzny najgorszej jaka być może, bo u wroga — a to chyba p o w s t r z y m a go od w y c h o d ź t w a i machiawelski środek zostanie sparaliżowany.

W sprawie kultury wikliny. Zbyt zakorzeniła się niestety u nas praktyka sprowadzania sadzonek dla kultur wiklinowych z poza granic kraju naszego. Jest to postępowanie nietylko krzywdzące kraj, ale nadto wręcz nieuzasadnione. Pomijając bowiem choćby te okoliczności, że sadzonki sprowadzone od obcych, nie odpowiadają częstokroć naszym warunkom, że schną w czasie drogi i sprawiają liczne zawody, to sam wzgląd na rodzaj ziemi i właściwości klimatu naszego wskazują, że do kultur naszych powinno się brać sadzonki we własnym kraju wypielęgnowane.

Wszak w Galicyi, nie mówiąc już o ogromnych obszarach wikliny, posiadamy kilka większych i wzorowo prowadzonych kultur wiklinowych w najróżnorodniejszych odmianach, które mogą cały kraj zaopatrzyć w potrzebną ilość sadzonek i to znacznie taniej od zagranicznych. Tymczasem, rzecz dziwna, kraj nasz właśnie tylko w bardzo małej ilości korzysta z tych kultur dla plantacyi wikliny, podczas gdy same tylko Czechy i Morawa pobrały w roku ubiegłym z kraju naszego przeszło 400.000 sadzonek. Dowodziłoby to, że albo zbyt zakorzeniło się u nas przeświadczenie, że tylko to dobre, co zagraniczne, albo że nie zdajemy sobie jeszcze sprawy, jak ważnym czynnikiem ekonomicznym w gospodarstwie jest wykorzystanie tak zwanych nieużytków mokrych lub piaszczystych i obszarów odłogiem częstokroć leżących na racyonalną kulturę wikliny. Przecież wiadomą jest rzeczą, że z morgi dobrze zaplantowanej wikliny możnaby mieć 400-500 koron dochodu, którego nie da nawet gospodarstwo rolne.

Z tych widocznie względów i z uwagi na popyt, jakim się wiklna cieszy, rząd niemiecki i węgierski zakupuje miliony sadzonek dla rozdawania ich następnie bezpłatnie plantatorom swoim w kraju. U nas niestety pod tym względem bardzo mało się robi, zostawia się raczej samej i zbyt mało przedsiębiorczej inicyatywie prywatnej. Byłoby więc obowiązkiem sfer miarodajnych, a przedewszystkiem naszych Towarzystw gospodarczych i rolniczych, zająć się tą sprawą i zainteresować tak obszary dworskie, jak i gminy oraz drobne gospodarstwo rolne, obfitujące w terena tylko dla kultur wikliny nadające się, dostarczając drobnym zwłaszcza gospodarstwom w razie potrzeby nawet bezpłatnie sadzonek wiklinowych.

W tym kierunku pracuje krajowy Związek przemysłowy jako krajowa agencya handlowa od 2 lat, postawiwszy sobie za zadanie w pierwszym rzędzie uporządkowanie obszarów wiklinowych i zaprowadzenie stopniowe racyonalnej kultury wikliny, a następnie unormowanie handlu wikliną. Gdyby atoli Związek przemysłowy spotkał się w tej pracy z żywszem zainteresowaniem się właściwych czynników, o których interes tu chodzi, praca ta przyjęłaby szersze rozmiary i w szybszem postępowałaby tempie.

Certyfikaty pochodzenia dla przesyłek roślin. Ministerstwo rolnictwa podaje do wiadomości, że ze zakładów w sadowniczo-ogrodniczych w Prądniku Białym, w Rakowicach i Podhorcach wysyłać można wszelkie rośliny nienależące do kategoryi winogradu nawet bez certyfikatu pochodzenia przewidzianego artykułem trzecim międzynarodowej Konwencyi z 3. listopada 1881.

Komisya rolnicza Izby posłów odbyła onegdaj posiedzenie, na którem Minister rolnictwa Dr. Ebenhoch stwierdził, że sprawy kultury krajowej wyraźnie przekazane są Sejmom, co w praktyce o tyle jest lepsze, że Sejmy mogą lepiej jak Rada państwa ocenić różnice ekonomiczne wszystkich krajów; podkreślił, że za jedno ze swych najważniejszych zadań uważa uzyskanie na rok przyszły większego kredytu na popieranie hodowli bydła.

Zarazem zauważył p. Minister, że nie pozwoli, aby ludność włościańska cierpiała skutkiem szykan organów lasowych. Obecna organizacya dyrekcyi lasów i dóbr państwowych nie wydaje się mowcy odpowiednią.

Pierwsze Towarzystwo wzaj. ubezpieczeń żywego inwentarza w Gródku jagiell. założone w listopadzie 1907 otrzymało zatwierdzenie statutu przez c. k. Namiestnictwo i rozpoczęło już działalność w powiecie gródeckim.

„Sarmatia“. Założone w Londynie towarzystwo pod nazwą „Sarmatia“, Export Import Trading Comp. 10 de Beauvois Square, Ringsland London N. wzięło sobie za cel: wyrugować tandetę pruską przez wprowadzenie do Polski wyrobów angielskiego przemysłu odznaczających się trwałością, a równocześnie ułatwić zbyt towarów polskich w Anglii, pośredniczyć i udzielać wszelkich handlowych informacyj. W pierwszym rzędzie towarzystwo zamierza skierować eksport jaj galicyjskich do Anglii, gdzie ma widoki wyrobić zbyt korzystniejszy, jak dotychczas w Prusiech i Rzeszy niemieckiej. Wogóle „Sarmatia“ zamierza oprzeć się o spółki wytwórcze i rolnicze i skierować wywóz drobiu, konserw jarzyn i owoców i wogóle wyrobów krajowych do Anglii.

Biura dla emigrantów amerykańskich. Ministerstwo spraw wewnętrznych oznajmia, że w Boguminie i Oświęcimie, jako stacyach granicznych przy wjeździe z Niemiec do Austryi, otwarte zostały rządowe biura pośrednictwa pracy, które mają za zadanie powracającym z Ameryki emigrantom pomagać w wyszukaniu pracy lub odpowiedniego zajęcia.

Jubileusz pocztowej Kasy oszczędności. We wspaniałym nowym budynku Dyrekcyi pocztowej Kasy oszczędności w Wiedniu odbył się wczoraj uroczysty obchód 25-l. jubileuszu tej instytucyi, którą powołano do życia w roku 1882, rozpoczęła swą działalność dnia 12. stycznia 1883. Celem głównym, dla którego ją stworzono, było zachęcenie klas średnio zamożnych do czynienia oszczędności. Jak świetnie zaś Kasa spełniała swe zadanie, dowodzą cyfry. Już z końcem pierwszego roku istnienia rozporządzała 335.053 książeczkami wkładkowemi, a z końcem zeszłego roku doszła liczba ich do 2,064.403, kapiłał zaś złożony w r. 1883 i wynoszący wówczas 8,146.031 koron, urósł do sumy 218 888.775 kor. Obrót wynosił w 1883 r. 23,607.154 koron, w końcu zaś 1907 roku doszedł do 282.671.060 koron. Z ogólnej liczby ludności składało w 1883 r. 16 na 1000, w r. z. zaś 75 osób w tym samym stosunku.

Umożliwiła ten wzrost świetny wzorowa, w najdrobniejsze szczegóły wnikająca organizacya, co więcej umożliwiła przez wprowadzenie obrotu clearingowego i czekowego, wejście w styczność ze światem przemysłowym i handlowym, która mu nieocenione oddaje usługi, ułatwiając ruch pieniężny.

Akademia Ziemiańska w Wiedniu ogłasza program wykładów, jakie się odbędą w czasie od 24.—29. lutego b. r. dla wykształconych rolników, celem szerzenia wiadomości o najnowszych postępach wiedzy. Zgłaszać się należy do rektoratu (XVIII. Hochschustrasse 17.) do 15. lutego. Wpisowe wynosi 15 K.

Wiadomości handlowe.

Agencya sprzedaży materyału rzeźnego przy Komitecie we Lwowie.

Sprawozdanie targowe z 13. stycznia 1908, ze sprzedaży na St Marx w Wiedniu. Agencya nasza pod osobistem kierownictwem p. Maryana Bohosiewcza sprzedała 71 sztuk a mianowicie: 46 wołów po cenie 80—90 koron; 11 buhaji po 72 koron i 14 krów po cenie od 54 do 86 koron, za 1 ctn. m. żywej wagi.

Lwów, dnia 15. stycznia 1908. Na dzisiejszy targ spędzono wołów 55, buhai 20, krów 46, razem bydła rogatego rosłego sztuk 121, jałownika 96, cieląt 40, owiec i kóz 0, nierogacizny 20, razem 277. Woły opasowe zakupione przez Stowarzyszenie wytwórczo-spożywcze 00 wołów prima płacono po 64·00 — 71.00 k. woły z paszy chude po 00 do 00, buhaje od 62—71 kor., krowy po 52—60 kor., jałownik po 48 — 60 kor., cielęta od 76 — 84 kor., nierogaciznę po 72 — 90 kor., barany para po 00·00 kor. wszystko za 1 cetnar metryczny żywej wagi.

Kraków, dnia 10. stycznia 1908. Z miejskiej centralnej targowicy na bydło w Krakowie. Na targ dzisiejszy spędzono bydła rogatego 726, cieląt 401, owiec i kóz 4, nierogacizny 508, razem 1639 zwierząt. **Płacono za 1 cetnar metryczny żywej wagi:** buhaje 67—75 koron, woły 63—80 kor., krowy 62—66 kor.. jałownik 62—66 kor., cielęta 76—84 kor.. nierogaciznę tuczną 78—106 kor, **bitej wagi:** nierogaciznę 112—124 kor. **Z zakupionych na oko płacono za sztukę:** woły z paszy 167—225 kor., krowy 100—140 kor., buhajki i jałówki 75 do 131 kor., cielęta 32 - 58 kor., owce i kozy 15—20 kor. **Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano:** na miejscową konsumcyę 1211 szt. na konsumcyę innych gmin kraju 368 szt, na eksport za granicę kraju bydła rogatego 60 szt., na eksport za granicę kraju nierogacizny — szt. Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej.

Kraków, dnia 14. stycznia 1908. Z miejskiej centralnej targowicy na bydło w Krakowie Na targ dzisiejszy spędzono bydła rogatego 136, cieląt 257, owiec i kóz 7, nierogacizny 250, razem 643 zwierząt. **Płacono za 1 cetnar metryczny żywej wagi:** buhaje 00—00 koron, woły 00—00 kor., krowy 00—00 kor., jałownik 00 00 kor, cielęta 78·5—84 kor., nierogaciznę tuczną 00—00 kor. **bitej wagi:** nierogaciznę 104—124 kor. **Z zakupionych na oko płacono za sztukę:** woły z paszy 180—300 kor., krowy 90—160 kor., buhajki i jałówki 80 do 172 kor., cielęta 22—64 kor., owce i kozy 15—18 kor., buhaje 150 do 200 kor. **Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano:** na miejscową konsumcyę 546 szt., na konsumcyę innych gmin kraju 97 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego — szt., na eksport za granicę kraju nierogacizny — szt. Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej.

Sprawozdanie targowe Biura Tow. Gospod. w Tarnopolu z dnia 10. stycznia 1908.

Ceny podane w koronach, za 50 kg. loco Tarnopol.

Pszenica 12·50-12·75, Żyto 11-11·50, Jęczmień browarniany 6·80—7·25, Groch Victoria 11·0—12, Groch zwykły 9·0—10, Owies 6·25—6·40, Hreczka 7·80—8·00, Wyka 5·80-6·00 Koniczyna czerwona 75—80, Koniczyna biała 20·00— 40·00.

Spirytus za 50 litrów: paritas Tarnopol gotowy 26·00—27·00, na zimowe miesiące 00·00—00·00, nadkontyngent 18·00—19·50.

Usposobienie słabe.

Bank rolniczy.

Lwów, dnia 15. stycznia. — Za 50 kilogramów loco Lwów. Waluta koronowa. Pszenica gotowa 12·20 — 12·40, pszenica na termina 00·00 — 00·00 żyto gotowe 12·20 — 12·40 żyto na termina 00·00 do 00·00 owies obroczny gotowy 6·80 — 7·00 owies obroczny na termina 00·00 — 00·00 jęczmień pastewny 7·60 — 7·80 jęczmień browarniany 8·40 — 9·00 rzepak 00·00 — 00·00 lnianka 00·00 — 00·00 groch pastewny 7·60 — 8·00, groch do gotowania 10·50 — 11·50, wyka 7·00 — 7·40 bobik 7·00 — 7·20, hreczka 0·00 — 0·00, kukurudza nowa 8·20 — 8·40 kukurudza stara 0·00 — 0·00, chmiel za 56 kilo 00·00 — 00·00 koniczyna czerwona 75·00 — 85·00, koniczyna biała 40·00 — 50·00, koniczyna szwedzka 75·00 — 85·00, tymotka 32·00 — 38·00.

Spirytus paritas Tarnopol za 100 litr. gotowy od 54·50 — 54·75, spirytus paritas Tarnopol na termina 00·00 — 00·00 spirytus ekskontyngentowany 38·00 — 38·50

Tendencya zniżkowa przeważa.

Nakładem c. k. Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego.
Odpowiedzialny redaktor: *Bronisław Janowski.*